

Korán Jenő

Korán Jenő a Soproni Vasárugyár zárszerelő lakatososa, a Soproni Vasas Művészegyüttes vezetője, az amatőr színjátszó mozgalom kimagasló egyénisége 1921. január 15-én született Sopronban.

Apja Korán József, anyja Urai Rozália, hat gyermekük közül legkisebb volt Jenő. A család férfitagjai, apja és két testvére a vasárugyárban, a későbbi ELZETT-ben dolgoztak, feleségeikkel együtt.

Ifjan passió-játékokban vett részt a Szent István-templomban. Ezek az élmények egész életére meghatározók voltak. A fronton szolgált, majd 1945-től a Vasárugyárban dolgozott. Erre így emlékezett: „Voltam raktári segédmunkás, zárszerelő, üzemi tűzoltó, közben műkedvelősködtem. Azt hiszem, én javasoltam elsőnek a Zárgyárban, hogy alakítsunk színjátszó együttest. Az igazgató előbb a szervezésével, aztán a vezetésével bízott meg. Ehhez azonban tanulni kellett.”

Korán Jenő színjátszórendezői működési engedélyt szerzett. Hat elemivel kezdte, de 1968-ra elvégezte a gimnáziumot is. A műkedvelő színjátszók Zárgyári Kultúrgárda néven alakítottak egyesületet, amit alig fél tucat ember hozott létre. Bakokra fektetett néhány szál deszkából ácsolt, festett zsákvászon-függönnyel díszített színpadon játszottak, a Vasárugyár Csengeri utcai zárgyára bombasérült épületének egy raktárból kultúrteremmé alakított helyiségében. Becht Rezső, a Vasárugyár egykori igazgatója írta róluk: „Minden következő előadás egy-egy lépés volt előre. A sziklevelek lehulltak és a palánta is gyorsan bokrosodott. Mindig több bimbót fakasztott és ezek némelyike hamar virággá is bomlott, igényesebb egyfelvonásosok vagy szép táncok képében. A kultúr csoport iskolája a falujárás lett. Fáradhatatlanul jártak a falvakat, szórakoztattak és nevelték a falu népet és közben önbizalomra és

gyakorlatra tettek szert. Ez az önbizalom rohamosan nőtt, amikor a városi kultúrversenyeken mind a színjátszók, mind a táncosok sikerrel szerepeltek.”

1950-ben felépült a gyár Csengeri utcai korszerű Petőfi Kultúrotthona, ennek függetlenített vezetője Korán Jenő lett, Mészáros Tibor kultúrfelelőssel dolgoztak együtt. Korán Jenő nagy sikerrel állította színpadra a klasszikusok és a kortárs irodalom képviselőinek darabjait. Százötven kisebb, 26 nagyobb színdarabot rendezett, többségükben főszerepet is vállalt. Irányításával a színjátszó együttes művészeti együttesé lépett elő, ismertté vált a megyén túl is. 1956-ban a neve Soproni Vasas Művészegyüttesre változott. A villámtréfák és egyfelvonásosok mellett egész estét betöltő színművekre is vállalkoztak. Nagy sikerrel vitték színre többek között Csehov, Ibsen, Moliere és Schiller, valamint Kisfaludy Károly, Gárdonyi Géza, műveit. Legnagyobb sikereiket Schiller-drámák előadásával aratták. Ebben az időben, amikor Sopronnak nem volt önálló színházi társulata, az együttes a városi színház szerepét is betöltötte. Jenő Bácsi gárdájában színjátszást tanulni rangot jelentett, több mint háromszázan jártak próbáira az évtizedek során, 16 és 65 év közöttiek. Tehetséges színjátszó volt többek között Mészáros Tibor, Forstner Éva, Gáspár Jenőné, Roób Vilmosné, Schulek Gyula.

1945 és 1982 között Korán Jenő irányította az együttest, tehetségét szorgos önképzéssel gyarapította. Neve fogalomná vált szakmai berkekben, ezt igazolja a számos elismerés, versenydíj és kitüntetés, mellyel büszkélkedhetett. Kétszer is kitüntették a Szocialista Kultúráért díjjal. A sikersorozat a hetvenes évek közepéig tartott. A televízió egyre szélesebb térhódítása, az állami színházak rendszeres soproni bemutatkozásai, a gyári fenntartású együttes finanszírozási nehézségei mind hozzájárultak a Soproni Vasas Művészegyüttes megszűnéséhez.

1982-ben megfáradva és kissé csalódottan vonult nyugdíjba, szívében az utolsó pillanatig megőrizte az együttest és a sikereket. Korán Jenő Sopronban hunyt el 1997. február 27-én, március 4-én temették el a Szent-Mihály temetőben.

Irodalom:

Aranykönyv 2002. Szerk.: Sarkady Sándor Sopron: Quint 2001 p. 240.

Internet:

Munka, 15. évf. (1965) 10. sz. elérése:

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MunkaSzakszervezet_1965/?query=Soproni%20Vasas%20M%C5%B1v%C3%A9szegy%C3%BCttes%20&pg=426&layout=s letöltés: 2020. november 26.

Elzett Híradó, 3. évf. (1962) június 1. 6. sz. p. 9. elérése:

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/ElzettHirado_1962/?query=Soproni%20Vasas%20M%C5%B1v%C3%A9szegy%C3%BCttes%20&pg=80&layout=s letöltés: 2020. november 26.

Jenő bácsi továbblépett In: Kisalföld Munka, 15. évf. (1965) március 4. 53. sz. p.